

ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Γ'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 8 του Θερι τῆ 1905.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ὀδὸς Οἰκονόμου ἀριθ. 4 — ΑΡΙΘ. 131

Η ΜΑΧΑΙΡΙΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ

Ούτε εἰ ἀναρχικὲς ἰδέες, οὔτε ἡ πολιτικὴ παραλυτικὴ δολοφονία τὸν ἀμειρο Ντεληγιάννη. Ἄν εἶταν τὸ ἓνα ἢ τὸ ἄλλο, θὰ λέγαμε πὼς ἐπὶ τὸ αἷμα τοῦ τόσο ἀτιμὰ κι ἀδικὰ χύθηκε θὰ φύτρωνε κάπιο καλὸ λευκοῦδι, κάπια συναίσθησιν στὸς ἀρχόντες μας, πὼς ὁ λαὸς ἀρχίσει νὰ ξυπνάει καὶ νὰ μεταχειρίζεται τὴν ἀγρία βία ἐναντίον τῶν ἐκείνων τοῦ ἀγωνίζονται μετὰ τὴν «πολιτικὴ βία» νὰν τὸν μεταμορφώσουνε σὲ τετράποδο, ἀξιο μόνον γιὰ φόρτωμα καὶ γιὰ περιφρόνηση. Ἄν ὁ δολοφόνος τῆς περασμένης Τρίτης εἶταν ἄνθρωπος περιωπῆς, κανένας ὑπάλληλος ἀδικωπαμένος ἢ κανένας ἀγνὸς κι ἀφεγγάδιστος πατριώτης, ἂν ἡ δολοφονία γινότανε ὕστερ' ἀπὸ τὸν πόλεμο ἢ ἀπάνου σὲ καμία μεγάλη πολιτικὴ ἀναμπαιμπούλα, ἢ ὕστερ' ἀπὸ τὴν ψήφισιν κανενὸς ἀδικου νόμου, ἢ ἀφορμὴ τῆς δολοφονίας θὰ σκέπαζε κάπως τὸ ἀποτέλεσμα, καὶ στὴν πολιτικὴ ἱστορία τῆς χώρας μας δὲ θὰ περνοῦσε μοναχὰ γι' ἀτιμὴ πράξιν χωρὶς τὴν παραμικρὴ ἐλαφρυντικὴ δικαιολογία.

Μὲ τὸν τρόπο ὅμως ποῦ γινε ἡ δολοφονία, μετὰ τὴν θέσιν ποῦχε στὴν κοινωνία μας ὁ δολοφόνος καὶ μετὰ τοὺς λόγους ποῦφερε γιὰ τὴν δικαιολογήσει τὸ ἀνάτρο κι ἀτιμὸ ἐγκλημὰ του, ὁ θάνατος τοῦ Ντεληγιάννη φεύγει πιά ἀπὸ τὴν πολιτικὴ ἱστορία καὶ θρονιάζεται στὴν κοινωνικὴ μας ἱστορία, μαυρίζοντας μιὰ δακρυερὴ σελίδα τῆς ἡ ὅποια δὲ θὰ πᾶψει νὰ φωνάζει σ' αἰῶνα τὸν ἀπαντα πὼς στὴ Ρωμαϊκὴ κοινωνία θρέφονται τέτια τέρατα, ποῦ δὲν τῆχουνε γιὰ τίποτα νὰ δολοφονοῦν ἓναν πρωθυπουργό, γιὰ τὸν ὅτι δολοφονοῦν αὐτόν, λέει, διάταξε νὰ κυνηγηθοῦν οἱ χαρτοπαίχτες κ' ἔτσι πέταξε στοὺς δρόμους ἑκατὸ διακόσιους νοικοκυραίους ποῦ ζούσαν τόσο τίμια δουλεύοντας. Ἡ μαχαιριὰ τῆς Τρίτης δὲ σώριασε καταγίς μόνον τὸν πρωθυπουργό μας· χτύπησε κατάκαρδα καὶ τὴν κοινωνία μας· κ' ἔτσι μετὰ μιὰ μαχαιριὰ εἴχαμε μαζί δυὸ θύματα, τῶνα πιδ ἀξιολύπητο ἀπὸ τᾶλλο.

Πόσο μακριὰ μπορεί νὰ τραβήξει κανεὶς σχελιάζοντας ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ του ὄψη τὸ ἀτιμὸ ἐγκλημὰ! Καὶ τί ἀληθινὸ πειλάγωμα μπορεί νὰ πάθει ἂ θελήσει νὰνακατέψει σ' αὐτὸ καὶ λίγη πολιτικὴ, ἀφοῦ ἡ πολιτικὴ μας μετὰ τὴν ἁματουργὴν ἐπέμβασή της σὲ κάθε ποινικὴ ὑπόθεσιν ἔχει δουλέψει σκυλήσια γιὰ ναυξήθει τόσο πολὺ τὸ ἐγκλημὰ στὴ χώρα μας ποῦ νὰ

θεωρεῖται ἡ δολοφονία ἓνός ἀνθρώπου, ὡς εἶναι καὶ πρωθυπουργὸς ἀκόμα, πράξιν συνειθισμένη.

Μὰ ὅσο ἀτιμὴ κι ἂν εἶταν ἡ μαχαιριὰ τῆς Τρίτης κι ὅσο κι ἂν πηγάζει ἀπὸ τὴν κοινωνικὸν μας ξεχαρβάλωμα, δὲ μπορεί νὰν τᾶρνηθῆει κανεὶς πὼς ἡ μαχαιριὰ δὲ θὰ ἐπηρεάσει καθόλου τὴν πολιτικὴ ζωὴν μας καὶ δὲ θὰ ἀλλάξει σημαντικὰ τὴν πολιτικὴ φυσιογνωμία τῆς χώρας μας. Πάρτε τὴν δολοφονία τοῦ Ντεληγιάννη γιὰ φυσικὸ θάνατο, ποῦ μπορεί κανεὶς νὰ πῆ τότε λευτέρω τὴν γνώμη του, καὶ συλλογιστεῖτε τί κακὸ ἢ τί καλὸ μπορεί νὰ φέρει ὁ θάνατος ἓνός πολιτικοῦ σὰν τὸ Ντεληγιάννη, ποῦ εἰκοσι κι ἀπάνου χρόνια ἔγραφε μετὰ τὸ χερί του τὴν πολιτικὴ ἱστορία τοῦ τόπου μας, εἴτε δημοκοπικὰ ἀντιδρώντας στὰ σχέδια τοῦ Τρικούπη, εἴτε κυβερνῶντας τὴν χώρα μετὰ τὰ δικὰ του πολιτικὰ προγράμματα ποῦ δὲ μᾶς τὰ παρουσίαζε πάντα χρωματισμένα μετὰ τὴν ἴδια μορφήν.

Ἡ πολιτικὴ ἱστορία τοῦ Ντεληγιάννη, ὕστερ' ἀπὸ τὸ θάνατο τοῦ Κουμουνοῦρου, εἶναι καὶ πολιτικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδας. Μιὰ τέτια ἱστορία μπορεί νὰχεῖ μερικὲς πατριωτικὲς σελίδες, ἄλλες νοικοκυριστικὲς πολιτικῆς, ἄλλες στολισμένες μετὰ εὐγενικὰ καὶ μεγάλα—χρυσὲς σελίδες ἀλλήμονο! κανένας ἀκόμα πολιτικός μας δὲν τὰ κατάφερε νὰ γράφει σ' αὐτὴ—ἔχει ὅμως καὶ τίς δημοκοπικὲς σελιδούλες τῆς, ποῦ πολὺ φοβούμεστε μήπως αὐτὲς εἶναι κ' αἱ πιδ σημαντικὲς.

Θάτανε χάρισμα θεῖκὸ γιὰ τὸν πολυτυραγνισμένο αὐτόν τόπο ἂ μετὰ τὸ θάνατο τοῦ Ντεληγιάννη πέθαινε μιὰ καὶ καλὴ καὶ ἡ καταραμένη Πολιτικὴ Δημοκοπία ποῦ τόσο κακὰ μᾶς φόρτωσε στὴν ῥάχη μας.

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΑΠΟ ΤΑ „ΜΙΚΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ“

Ψυχὴ, τώρα ποῦ βροθῆκες στὸ ἐρημικὸ ἀερογιάλι
Κι' ἀχολογοῦν τὰ κύματα μετὰ ἁρμονικὲς φωνές,
Ψυχὴ ποῦ σὺ λάβα σέρνεσαι μετὰ στῆς ζωῆς τοὺς θρό-
[μους,

Πέταξε τώρα ἐλευθερὸν σ' ἀπόμακρος ἀχτές.

Πῆς τὰ κρυφὰ τραγοῦδια σου, τοὺς γιγαντινοὺς πό-
[θους,

Μίλησε μετὰ τὸν ἄνεμο γιὰ κάποιον μουσικὸν,
"Ἄκου, βογγοῦν τὰ κύματα κι' ἀντιλαλοῦνε οἱ ὄχθοι,
Πᾶρε, ψυχὴ, γιὰ λόρα σου μυροῦφανο γιαιλό.

"Ἄνοιξε τίς φτεροῦγες σου καὶ στὸ σκοιὰδι τρέχα,
Μ' ἐνθύμησες καὶ μετὰ ὄνειρα ζῆσες, ψυχὴ μου, πειδ,
"Ὅς εἶν' τρανὸ τὸ πέταγμα, τρανὸ καὶ μὴ γυρίσης
Μιὰ τώρα ποῦ ξεκίνησες; ἀπ' τὴν ἀερογιάλι.

ΑΛΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ

ΝΕΚΡΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ

Ἔρχεται ὁ Σουρῆς γυμνός, ἐξὸν ποῦ φορεῖ τὸ κασιόρι του καὶ μιὰ βελιάδα.

Σουρῆς. Προσκυνῶ.

Γαβριήλ. Καλῶς τον. (Ἀπὸ μίσχ του). Εἶναι νὰ σπαρταρᾷ. (Δυνατά). Ἄπὸ ποῦ εἶσαι τοῦ λόγου σου κ' εἶσαι ἔτσι φορεμένος;

Σουρῆς. Ἐγὼ, πρωτοστάτορά μου, πότε εἶμαι ἀπὸ τὴν Κρήτη, πότε εἶμαι ἀπὸ τὴ Σμύρνη, πότε ἀπὸ τὴ Χιό... Σὰ ζῶστε ὁ μακαρίτης ὁ Σκυλλίτσος ποῦ χάριζε βελιάδες, πάντα εἶμουν Χιώτης.

Γαβριήλ. Ἔχεις λοιπὸν πολλὰς πατρίδες;

Σουρῆς. Πολλές. Ἀπαράλλαχτα σὰν τὸν Ὀμηρο, ζέρεϊς. Βλέπεις, ἓνα εἶμασταν... ἐγὼ κι' ὁ Ὀμηρος.

Γαβριήλ. Τί; ποιητὴς εἶσαι καὶ τοῦ λόγου σου;

Σουρῆς. Ποιητὴς, μάλιστα... σὰ δὲ με κοιτᾷς ἀπὸ κοντὰ. Τὸ λέει κι' ὁ Ξενόπουλος.

Γαβριήλ. Καὶ πὼς σὲ λένε;

Σουρῆς. Σουρῆ.

Γαβριήλ. Σουρῆ... σουρῆ... Μπᾶ! πὼς γίνεται;... Τὸ χριστιανικὸ σου τ' ὄνομα.

Σουρῆς. Γιώργης.

Γαβριήλ. Ἐλα ἔλα! Ὁ Γιώργης ὁ Σουρῆς πέθανε τώρα τόσο χρόνια.

Σουρῆς. Ἐγὼ εἶμαι, ἀλήθεια... δὲν πέθανα. Ἐκεῖνο εἶτανε χωρατὸ τοῦ Πάλλη,

Γαβριήλ. Τοῦ Πάλλη; Ἄφτὸς ὅλο ἔνοστα χωρατὰ κάνει... Εἶρω ἓνα φίλο του ποῦ τὴν ἔπαθε ἄσκημα τὴν πρωταπριλιά. Ἄσε μιὰ φορὰ νὰ μᾶς ἔρθει ἰδῶ μετὰ τὸ καλὸ, καὶ τότες βλέπει πὼς ἰδῶ δὲν ἔχει χωρατὰ.

Σουρῆς. (Ἀστράφτουν τὰ μάτια του). Ναι καὶ! πρωτοστάτορά μου. Νὰν τὸν ψῆσεις, νὰν τόνε... (δὲ βρίσκει λόγια ἀπὸ τὸ πάθος).

Γαβριήλ. Δὲν πρέπει πάλι κ' ἐσὺ νὰ θυμώνεις τόσο γιὰ ἓνα χωρατὸ.

Σουρῆς. Δὲν εἶναι μοναχὰ τὸ χωρατὸ πικρὰ μουκοφῆ καὶ μιὰ συντρομῆ. Ἄ τὸ σκύλο! πολὺ μοῦ κάθησε στὸ στομάχι!

Γαβριήλ. Αἶ, ἔτσι εἶναι ὁ κόσμος· πότε ἐγὼ, πότε ἐσὺ... Νᾶ, δὲν εἶδες τί ἔλεγε τίς προάλλες καὶ γιὰ σένα ἓνας παπᾶς στὸ Νουμά;

Σουρῆς. Νουμά; Δὲν τὸν ξέρω, δὲν τὸν ἄκουσα ποτές μου.

Γαβριήλ. Ἄλλος πάλι Χαντζίδακις. Κι' ἀφτὸς τὸν ἀνήξερο μᾶς κάνει. Ἐλα, τὸ εἶδες. Ἐλεγε πὼς ὅταν περγελάς τὰ λειτουργικὰ, τοῦ πειράζεις κι' ἐσὺ τὸ δικὸ του τὸ στομάχι καὶ τοῦ φέρνεις ἀνα-